Josef Gočár měl podle své prapravnučky k Pardubicku vřelý vztah, připomene to i Gočárova galerie

12.4.2023 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Rekonstrukci hlavního objektu Automatických mlýnů pro potřeby krajské galerie sleduje poslední dva roky také prapravnučka architekta budovy Josefa Gočára, historička umění Marie Fiřtová.

Naposledy si stavbu prohlédla v dubnu roku 2021. V minulém roce pak spolu se Simonou Binko připravily ve Východočeském muzeu úspěšnou výstavu o spolupráci architekta a jeho podporovatele průmyslníka Josefa Binka s názvem Přivedli svět domů. Ta byla jedním z výstupů mezinárodního projektu Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze. Tento týden se Marie Fiřtová do stavby svého prapradědečka na břehu řeky Chrudimky v Pardubicích na pozvání Romana Línka vrátila.

„Spolupráce s rodinou Gočárových se zrodila v okamžiku, kdy jsme začali uvažovat o přejmenování Východočeské galerie," říká náměstek hejtmana Pardubického kraje pro kulturu Roman Línek a pokračuje: „Oslovili jsme tenkrát vnučku Josefa Gočára, paní Lucii, ale ta brzy onemocněla a předala své kompetence prapravnučce slavného architekta Marii Fiřtové. Získali jsme exkluzivní souhlas rodiny k použití názvu Gočárova galerie, ale to není rozhodně vše. Naše galerie totiž plánuje s odkazem Josefa Gočára nadále pracovat, a tak se nabízí i další spolupráce na různých projektech pro děti i pro dospělé, samozřejmě na odborné bázi s kurátory a edukátory galerie."

Josef Gočár, který byl v rodinném kruhu nazýván Joža a v dopisech od manželky Jožínek, žil do svých 11 let v nedalekém Semíně, kde byl jeho otec sládkem v pivovaru. Poté si otec pronajal pivovar v Lázních Bohdaneč, a tak je jeho mládí a školní vzdělávání spojeno s Pardubickem. Tady také nalezl svou osudovou lásku. Marie Fiřtová popisuje v knize Přivedli svět domů, jak se mladičká Marie Chladová, dcera sládka z pardubického zámeckého pivovaru setkala poprvé s uhrančivým studentem architektury v roce 1903 na pohřbu jeho otce Aloize Gočára v Bohdanči. Podle svých vzpomínek byla mladíkem s černými vlasy a umělecky uvázanou kravatou doslova okouzlena. Rodina Chladových se posléze přestěhovala do Prahy a časem se Josef s Marií začali scházet. Vzhledem k tomu, že měl Josef Gočár na počátku kariéry hluboko do kapsy, moc se do ženění nehrnul a svatba se uskutečnila až v roce 1912. Shodou okolností se další dvě dcery Chladovy vdaly za bratry Binkovy, blízké přátele Josefa Gočára, a rodiny tak vytvořily společenství, které jim pomáhalo přežít i horší časy.

„Je štěstí, že se nám zachovaly ručně psané vzpomínky Marie Chladové/Gočárové a také bohatá rodinná korespondence. V jednom z válečných dopisů Gočár například reaguje na Mariin stesk po domově, kterým pro ni vždycky byly Pardubice. Zcela chápal, že po městě chodí jako ve snách, to samé totiž pociťoval při návštěvě Semína," vysvětluje Marie Fiřtová. Ta ocenila i povedenou přestavbu budovy mlýnice pro galerijní účely. „Myslím, že by byl náš předek potěšený citlivou rekonstrukcí, která dbá původního charakteru stavby, a to včetně dochovaných autentických prvků. V interiérech je tak stále přítomný průmyslový ráz stavby, představený v esteticky čistých, jednoduchých a elegantních formách," dodala paní Fiřtová.

Roman Línek pozval rodinné příslušníky Gočárových na „Den GG" 23. června 2023, kdy se otevře stavba Gočárovy galerie ve zkušebním provozu, i na celkové otevření Automatických mlýnů do plného provozu 8. září 2023.

- - - - - - - - - - - - - - - - - - -

V současné době žijí v České republice jen dva nositelé jména Gočár a jedna nositelka jména Gočárová, všichni jsou členy rodiny potomků slavného architekta Josefa a jeho syna Jiřího. Jiří měl dvě dcery, Lucii a Kláru. Starší dcera Lucie si ponechala rodové jméno, stejně jako její dcera Klára, učitelka jazyků a spisovatelka, díky jejímž synům pokračuje i celá rodová větev Gočárových. O rodinný odkaz se nicméně stará dcera Kláry Gočárové, Marie Fiřtová.

https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/120513/josef-gocar-mel-podle-sve-prapravnucky-k-pardubicku-vrely-vztah-pripomene-to-i-gocarova-galerie